

Hankasalmen seurakunta

Kuva: Jaana Hupli

Tilinpäätös 2024

Sisällys

I	Toimintakertomus	3
1	Yleiskatsaus	3
2	Hallinto.....	12
3	Henkilöstö.....	15
4	Ympäristö	18
5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
6	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	19
7	Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	20
8	Talouden tunnusluvut.....	21
9	Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	23
10	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	23
II	Talousarvion toteutuminen	24
1	Käyttötalouden toteutuminen	24
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	42
3	Investointiosan toteutuminen	43
4	Rahoitusosan toteutuminen.....	43
III	Tilinpäätöslaskelmat	45
1	Tuloslaskelma.....	45
2	Rahoituslaskelma	46
3	Tase.....	47
4	Konsernitase	48
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot	48
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	48

2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	49
3	Tuloslaskelman liitetiedot	49
4	Rahoituslaskelman liitetiedot	50
5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	50
6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	51
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	51
8	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	52
9	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset.....	53
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	59
VI	Luettelot ja selvitykset.....	60

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Vuosi 2024 oli tapahtumarikas ja samalla haasteellinen. Kevättä sävytti seurakunta- jaon prosessit ja itsenäisen seurakunnan puolustaminen. Valmisteltiin lausuntoja ja selvityksiä. Keskustelu ja yleinen vaikuttaminen oli vilkasta. Kirkkohallitus päätti kesäkuussa 2024, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä. Kesällä ja syksyllä käynnisteltiin kirkkoherran viran täyttö. Ensimmäisellä hakuajalla tuli kaksi henkilöä viran hakijoiksi, pastorit Pirkko Hänninen ja Suvi-Orvokki Kunnasto. Tuomiokapitulin asettamalla toisella hakujaksolla ei tullut lisää hakemuksia, joten kirkkoherran vaali-prosessi käynnistettiin kahdella hakijalla. Vaalia toimittamaan perustettiin järjestelytyöryhmä, johon valittiin kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja, sihteeriksi Tiina Pitkänen ja tuomiokapitulin nimeämä kirkkoherra Harri Romar työryhmän puheenjohtajaksi. Koska kirkkoherran vaali on pitkä prosessi, tuomiokapituli antoi vt. kirkkoherra Seppo Ojalalle virkamääräyksen 31.5.2025 saakka. Kirkkovaltuusto valitsi kokouksessaan 25.2.2025 uudeksi kirkkoherraksi Hankasalmen seurakuntapastori Suvi-Orvokki Kunnaston. Uusi kirkkoherra aloittaa 1.6.2025.

Työyhteisössä tapahtui muutoksia. Lastenohjaaja Nina Eerolan työnkuva muutettiin siten, että hänen työnimikkeensä on perhetyön ohjaaja. Työsuhde on kokoaikainen ja palkkaus tarkistettiin työn vaativuuden mukaiseksi. Hän aloitti uudessa tehtävässään 1.9.2024. Diakonissa Heidi Antikainen valittiin Kuopioon diakonin virkaan 1.9.2024 alkaen ja hänelle myönnettiin puolen vuoden koeajaksi virkavapautta. Diakonin viransijaiseksi valittiin ajalle 1.9.2024 – 28.2.2025 Tero Huvi. Vt. kirkkoherra Seppo Ojalan virkamääräystä jatkettiin ensin 28.2.2025 asti ja tammikuussa lisäksi 31.5.2025 saakka. Työyhteisö on jaksanut muutosten ja paineiden keskellä varsin hyvin. Kaikki keskeiset tehtävät on hoidettu hyvästä palvelusta, vieraanvaraisuudesta ja ystävällisyydestä tinkimättä.

Vapaaehtoisten seurakuntalaisten tuki ja myötäeläminen on ollut korvaamaton apu.

Keväällä ja kesällä päätettiin ensimmäisen kerran myöntää Helena Valkosen testamenttirahastosta avustuksia järjestöille, yhteisöille ja hoivakodeille. Avustuksia myönnettiin 19 kohteeseen 25.070 €.

Vuodelle 2025 kirkkovaltuusto päätti 20.000 euron määrärahasta. Jaatisen rahastosta on myönnetty seurakunnan diakonia-avustuksiin 15.000 €. Syksyllä kirkkovaltuusto päätti 5.000 euron lisämäärärahasta omasta diakoniarahastostaan, sillä diakoniatyössä tuettavien määrä ja tuen tarve on vuoden aikana kasvanut selvästi.

Valtiovallan ja hyvinvointialueiden tekemät supistukset näkyvät ihmisten arjen kurjistumisena. Seurakunta on kyennyt auttamaan merkittävästi. Yksityiset ihmiset ovat osallistuneet lahjoituksin (lahjakortit, rahalahjat, polttopuut, kuljetus) ilahduttavan paljon.

Diakoniatyöstä on tullut Hankasalmen seurakunnan tärkeä lippulaiva ja työmuoto.

Hyvää työtä on tehty myös perhetyössä. Monipuolinen toiminta kokosi runsaasti eri ikäluokkia yhteen. Rippikoulut on toteutettu laadukkaasti. Aikuistyössä on vastattu

seurakuntalaisten toiveisiin. On järjestetty kotiseuroja, musiikillisia kohtaamisia, miesten ja naisten tapaamisia, sururyhmän kokoontumisia ja suunnitelmassa on myös raamattupiiri. Pienen seurakunnan etuna on se, että voidaan tehdä työtä tiimeinä ja yhdessä työntekijöiden ja seurakuntalaisten kanssa. Lähetystyön toiminta ja lähetyskirppari on mainio esimerkki toimivasta ja tehokkaasta yhteistyöstä. Joka pyhäiset kirkkokahvit on toinen kuva sitoutumisesta seurakuntalaisten toiminnasta. Jumalanpalveluksia ja toimituksia on haluttu valmistella ja toteuttaa laadukkaasti ja kokosydämisesti. Työyhteisö kokoontui säännöllisesti kahden viikon välein työn suunnitteluun ja arviointiin. Kolme kertaa vuodessa pidettiin päivän mittainen työkokous.

Varsinkin syyskaudella 2024 on pohdittu yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kesken seurakunnan tulevaisuutta. Taloudellisesti noudatetaan tarkkaa ja säästäväistä linjaa. Samalla pitää miettiä tulevaa pitkällä aikavälillä (vähintään 5 – 10 vuotta) ja valmistaa huolellisesti kiinteistö- ja henkilöstöstrategia, investointisuunnitelma ja rahoitusmahdollisuudet. Työyhteisön toimintakyky, innostus ja motivaatio ovat erityisen tärkeitä kehittämisalueita. Vapaaehtoisten vastuunkantajien rooli ja merkitys kasvaa tulevaisuudessa. Seurakuntaa on tarvetta kehittää diakonisesti ja palvelen toimivaksi yhteisöksi. Kristillisestä uskosta ja etiikasta kumpuavat arkikristillisyyden kestävimät ja kauneimmat hedelmät.

Tulevien vuosien talous näyttää tiukkenevan yhtä lailla kirkossa kuin yhteiskunnassakin. Verotulot ovat kasvaneet valtion tekemien verouudistusten johdosta muutaman vuoden ajan ja kasvua odotetaan vielä muutaman vuoden eteenpäin, tosin hyvin maltillisesti.

Seurakunnan jäsenmäärä väheni poikkeuksellisen vähän vuonna 2024, vain 24 jäsenellä. Paikkakunnalle on muuttanut varsinkin lapsiperheitä, ja voidaankin todeta, että myös Hankasalmen kunta on onnistunut panostuksillaan (mm. koulut, liikuntapaikat) edistämään kunnan vetovoimaisuutta elinvoimaisena ja lapsiystävällisenä kuntana.

Seppo Ojala
vt. kirkkoherra

Tiina Pitkänen
talouspäällikkö

Hankasalmen seurakunnan strategia

Hankasalmen seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää paikkakunnalla. Tämä merkitsee seurakunnan ja sen jäsenten elämässä yhteisönä Jumalan tahdon etsimistä ja lähimmäisten kohtaamista rakkauden kaksoiskäskyn mukaisesti. Seurakuntamme elää läheisessä ja kunnioittavassa vuorovaikutuksessa ympäristön ja luomakunnan kanssa. Toiminnassamme pyrimme siihen, että olemme avoin ja helposti lähestyttävä yhteisö, jonka toimintaan kaikkien on helppo tulla mukaan. Kohdistamme apua ja tukea heille, jotka ovat yksinäisiä, sairaita tai muuten vähäosaisia. Tuemme perheitä ja lasten kasvua kristillisten arvojen mukaiseen aikuisuuteen.

Olellisimmat tapahtumat ja muutokset tilinpäätösvuonna ja sen jälkeen

Kevätkautta 2024 sävöyttivät keskustelut ja prosessit seurakuntajaon pyörteissä. Kirkkohallitus päätti kesäkuussa 2024, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä. Vaikka prosessi oli monella tapaa raskas, seurakunnassa jatkettiin kuitenkin tehdä työtä suunnitellulla tavalla.

Jumalanpalveluselämä oli laadukasta ja kokosi kirkkoon ja seurakuntatalolle sekä striimin äärelle varsin hyvin väkeä. Erityisen ilahduttavaa oli miesten osuuden kasvu, perheiden osallistuminen ja vapaaehtoiset palvelijat. Pidimme yhden työntekijöiden toteuttaman musiikkimessun ja syyskaudella messut toteutettiin myös Aseman ja Niemijärven seurakuntakodeilla. Ilahduttavaa oli myös joka pyhäiset kirkkokahvit, jotka toteutuivat vapaaehtoisvoimin. Luontokirkko elokuussa Säkinmäen louhoksella yhteistyössä Helluntaiseurakunnan ja vapaakirkon kanssa täydensi kokonaisuutta.

Hartaushetkiä hoivakodeissa pidettiin entiseen tapaan. Kotiseurojen osuus kasvoi hienan. Syyskaudella toteutui sururyhmä ja miestenpiirit. Musiikkityössä oli suhteellisen vilkasta ja tapahtumia järjestettiin pääasiallisesti työntekijöiden voimin. Seeli Toivion sellokonsertti, Lassi Nummi Requiem (Anna-Liisa Manerus ja Laura Clewer), Mixu Nuorvan konsertti ja Rolf Virtasen Tuokio lapin tunnelmaa sekä kesän musiikkituokiot ja joulun laulutilaisuudet ovat esimerkkejä laajasta musiikkiohjelmistosta.

Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin erilaisia tapahtumia. Veteraanijuhlat, Itsenäisyyspäivä, Vapputapahtuma, Ruumissaarikinkerit, RukousSilta-illat, perinnetoimikunnan suunnittelemat ja Ikis-luennot kuvastavat hyvää yhteishenkeä.

Diakoniatyön merkittävästi kasvanut avustustyö on kerännyt lahjoituksia seurakuntalaisilta. Seurakunta jakoi avustuksia Helena Valkosen testamenttirahastosta noin 20.000 euron edestä. Sekin on hienoa yhteistyötä ja apua ja tukea tarvitsevien hyväksi.

Kansainvälistä väriä saimme, kun Häädemeesten kirkkoherra Tauno Teder vieraili marraskuussa Hankasalmella. Teimme alustavan suunnitelman vastavierailusta elokuulle 2025.

Tilikauden päättymisen jälkeen on tapahtunut yksi olellainen muutos seurakunnan toimintaan, kirkkovaltuusto on valinnut uuden kirkkoherran, mutta se ei ole vaikuttanut vuoden 2024 toimintaan. Talouden kannalta tilinpäätöksen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olellaisia muutoksia joita ei olisi vuoden 2024 talousarviossa huomioitu.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisista toimituksista vuoteen 2023 verrattuna lisääntyi ilahduttavasti eniten kasteet määrä ollen 20 oman seurakunnan jäsentä (v. 2023 9) Siunauksia oli kaikkiaan 85, josta oman seurakunnan jäseniä 55.

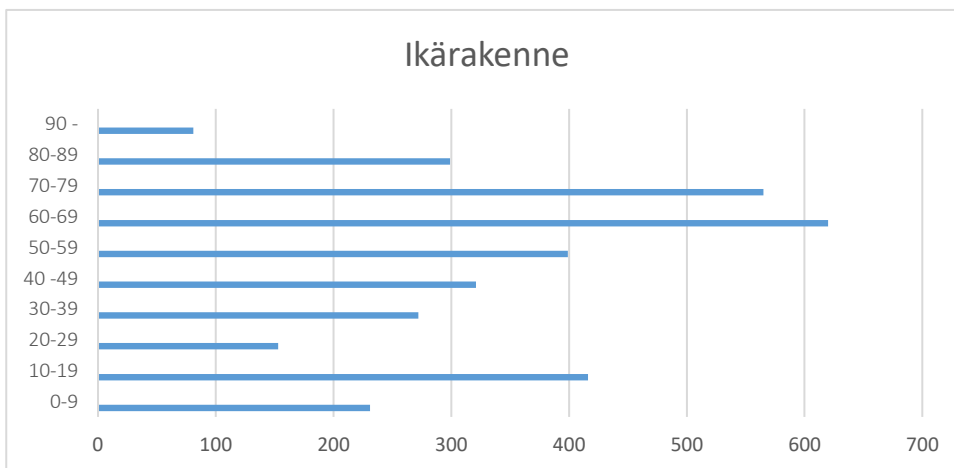
Seurakunnan jäsenet

Hankasalmen seurakuntaan kuului 3333 jäsentä vuoden 2024 lopussa. Seurakunnan jäsenmäärä väheni vain 24 henkilöllä vuonna 2024.

Hankasalmen seurakunta luokitellaan pieniin seurakuntiin, koska seurakunnan jäsenmäärä on alle 5000 jäsentä.

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos:

ikä-ryhmä	0-9 v	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-
jäsenmäärä	225 (-6)	418 (+2)	163 (+10)	239 (-33)	345 (+24)	379 (-20)	607 (-13)	570 (+5)	307 (+8)	80 (-1)
2024	6,8 %	12,5 %	4,9 %	7,2 %	10,4 %	11,3 %	18,2 %	17,1 %	9,2 %	2,4 %
2023	6,9 %	12,4 %	4,5 %	8,1 %	9,6 %	11,9 %	18,5 %	16,8 %	8,9 %	2,4 %

Kastetut	20
Kuolleet	58
Liittyneet	16
Eronneet	16
Muuttoliike (+/-)	14
Jäsenmuutos yhteensä	-24
Jäsenet 31.12.2023	3 357
Jäsenet 31.12.2024	3 333

Yleinen ja seurakuntien talouden kehitys

Suomen talous on toipumassa taantumasta. Talous on kääntynyt hienoiseen kasvuun ja kasvun ennustetaan jatkuvan niin Suomessa, euroalueella kuin Yhdysvalloissakin, missä kasvu jatkuu vahvana. Maailmantalouden positiivisia näkymiä varjostavat kuitenkin monenlaiset riskit. (VM 19.12.2024). Maailmantilanne on epävakaa: Sodat Ukrainassa ja Gazassa jatkuvat, valta Yhdysvalloissa on juuri vaihtunut, erilaiset häirinnän muodot niin Itämerellä kuin verkossa ovat lisääntyneet.

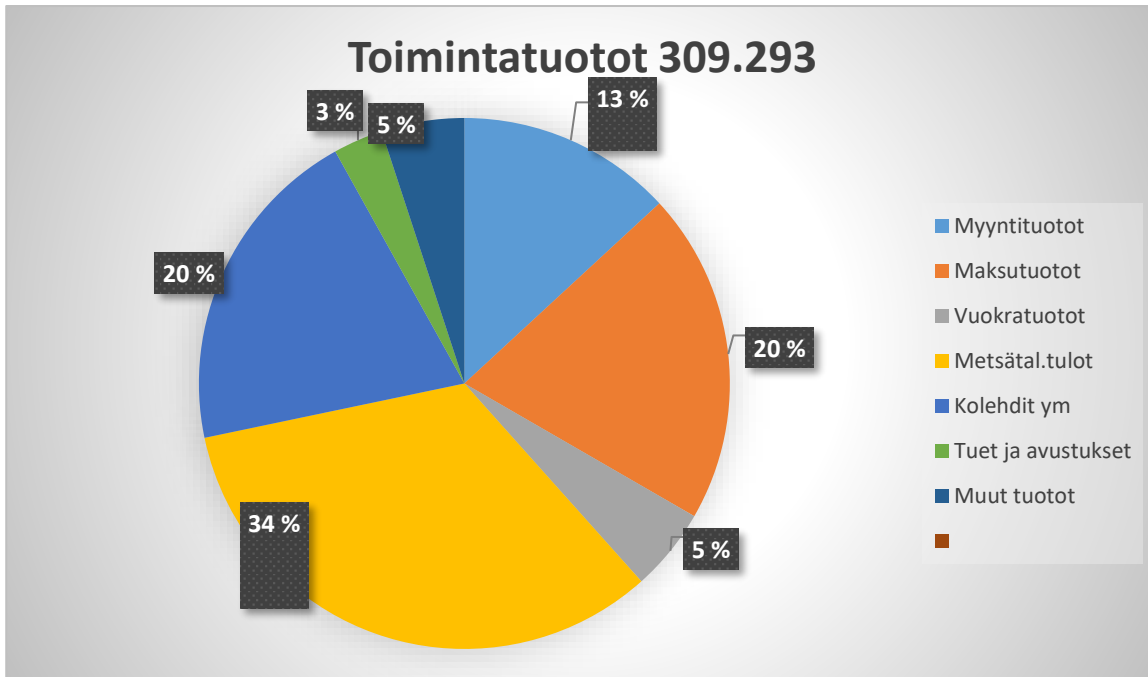
Kuluneena vuonna inflaatio on hidastunut Suomessa selvästi. Kuluttajahintojen vuosimuutos oli 0,7 % joulukuussa. Kuluttajahintojen nousua vuoden takaisesta hillitsi eniten asuntolainojen keskikoron, sähkön ja dieselin hinnan lasku. (Tilastokeskus, 14.1.2025) Bruttokansantuote jää vuositasolla 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisenä vuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen sekä yksityisen kulutuksen väheneminen. (VM 19.12.2024)

Suomen talous vahvistuu vähitellen vuonna 2025. Inflaatio pysyy maltillisena ja korkotason odotetaan yhä alenevan. Yksityinen kulutus on silti edelleen vaisua. Nimellisansioden odotetaan nousevan noin 3 prosenttia vuonna 2025. Työttömyys on edelleen nousussa. Suomen julkisen talouden velka jatkaa kasvuaan hallituksen sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta. Velkasuhdetta kasvattavat valtion ja paikallishallinnon syvät alijäämät ja heikko talouskasvu. (Suomen pankki, 17.12.2024)

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2024 yhteensä 1,055 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 19,9 miljoonalla eurolla (+1,9 %) vuodesta 2023. Verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa.

Seurakunnan talouden kehitys

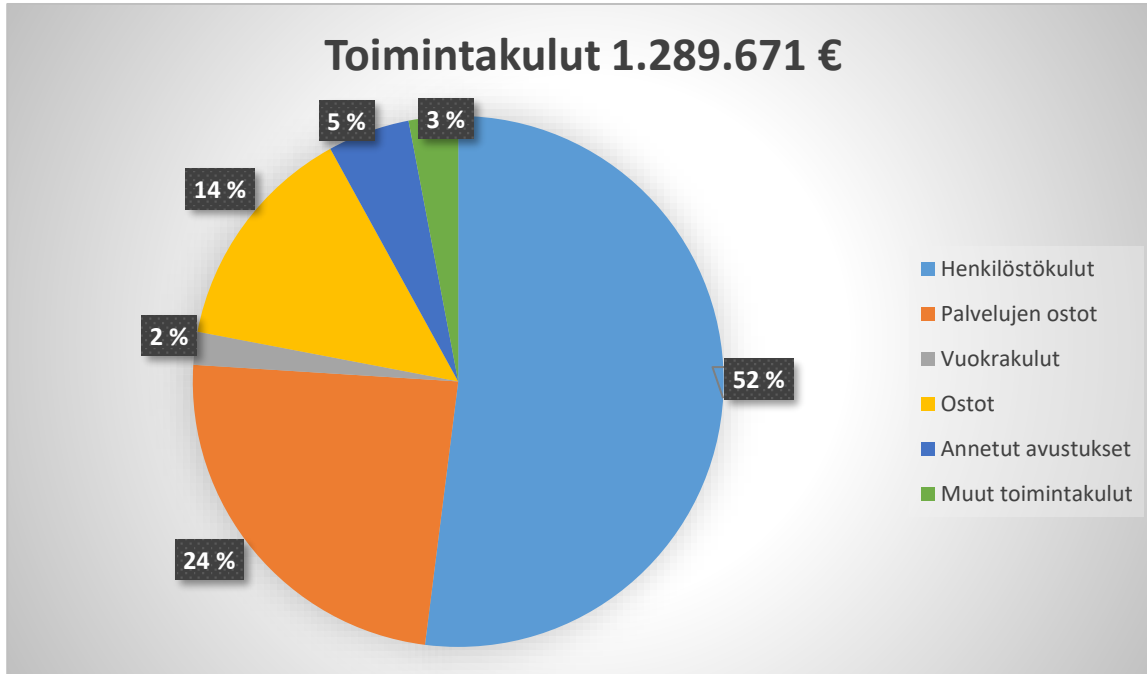
Toimintatuotot olivat 309.293 euroa ja ne kasvoivat hivenen edellisestä vuodesta. Toimintatuotoista vuokratuotot säilyivät liki ennallaan, maksutuottoja kertyi hieman edellisvuotta enemmän. Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

	Vuosi 2024	Vuosi 2023	Vuosi 2022
korvaukset	50 €	2.000 €	0
myyntituotot	40.560 €	24.723 €	16.588 €
maksutuotot	61.970 €	66.862 €	74.453 €
vuokratuotot	15.104 €	13.218 €	14.566 €
metsätal.tuotot	104.319 €	136.725 €	72.125 €
kolehdit ym	60.789 €	25.839 €	1.578 €
tuet ja avustukset	9.941 €	3.926 €	8.163 €
muut toim.tuotot	16.560 €	30.475 €	32.402 €

Kohta kolehdit pitää sisällään erityiskatteisten rahastojen nettokulun siirron testamenttirahastoista.

Toimintakulut olivat 1.289.671 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 40.911 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa kasvua oli 6.793, palveluiden ostoissa 40.871 euroa. Tavaraostoja sen sijaan oli 19.787 euroa edellisvuotta vähemmän. Avustuksia jaettiin 66.843 €, 25.498 euroa enemmän kuin edellisenä vuotena. Avustukset sisältävät Helena Valkosen testamenttirahastosta myönnettyjä avustuksia 20.003,71 eurolla.

	Vuosi 2024	Vuosi 2023	Vuosi 2022
henkilöstökulut	671.829 €	665.036 €	535.148 €
palveluiden ostot	304.558 €	263.686 €	264.373 €
vuokratulot	28.164 €	28.112 €	28.063 €
ostot	185.753 €	205.539 €	166.929 €
annetut avustukset	66.843 €	41.345 €	39.080 €
muut toim.kulut	32.524 €	45.041 €	24.558 €

Palveluiden ostoissa oli iso muutos verrattuna vuoteen 2023, mutta niihin oli varauduttu vuoden 2024 talousarviossa, arvio oli 301.499 € ja toteuma 304.557 €.

Ostot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna noin 20.000 €, isoimmat erot olivat kalusteteiden hankinnoissa - 8.600 €, lahjaesineissä - 3.100 €, hautamuistomerkit - 2.900 € ja elintarvikkeissa - 4.700 €.

Talousarviossa ostoihin oli varattu 170.240 € ja toteuma oli 185.752 €, ero 15.512 €. Suurin ylitys oli lämmityksessä 5.351 € ja sähkössä 7.696 €.

Kirkollisverojen tuotto oli 1.011.566 euroa, mikä on 52.643 euroa enemmän kuin vuonna 2023. Talousarviossa verotuloarvio oli 988.000 €. Varsinkin marras- ja joulukuun verotulot olivat poikkeuksellisen suuret. Valtionrahoitusta saatiin 94.206 euroa. Verotuskuluja maksettiin 12.946 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 71.676 euroa -

nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 24.646 euroa, mikä on 10.844 euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Verotulojen täydennysavustus oli 6.265 €.

Vuosikatetta kertyi 71.683 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 129.981 € ja poistoeron tuloutus 63.171 €

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 97.005 € ja olivat vuoden lopussa yhteensä 947.234 euroa. Summa ei sisällä testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Verotulojen kehitys on viimeisen noin 10 vuoden ajan ollut varsin tasaista. Verotulot eivät juurikaan ole kasvaneet, mutta ne eivät myöskään ole kääntyneet laskuun. Suurempi verotulojen nousu (8 %) tapahtui vuonna 2023, mitä selittää soteuudistuksen vuoksi tehty verotusuudistus. Nousu oli poikkeuksellinen ja kertaluonteinen. Tiedot euromääräisestä verotulokehityksestä esitetään kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus.

Valtionrahoituksessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2024.

Seurakunnan tuloissa ei tapahtunut olennaisia muutoksia kuluneena vuonna. Myös seurakunnan toiminta toteutui suunnitelmien mukaisesti.

Hankasalmen seurakunnan toimintoihin ja niiden rahoitus pohjaan tulevaisuudessa kohdistuu vain pieniä muutoksia vuodesta 2025 lähtien. Hallituksen säästötoimenpiteiden seurauksena kirkollisverotulojen odotetaan pysyvän samalla tasolla vuonna 2025. Valtionrahoituksen leikkauksen (19,6 milj. euroa koko kirkon tasolla) ja uusien valtion rahoituksen jakoperusteiden muutosten vaikutus kokonaisuutena arvioidaan olevan Hankasalmen osalta lievästi positiivinen.

Verotulojen ennustetaan pysyvän vuoden 2024 tasolla vuonna 2025. Seurakunta tarkastelee toteutuvaa verotulokertymää vuonna 2025 ja tekee sen perusteella päätöksen vuoden 2026 kirkollisveroprosentista.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista Hankasalmen seurakunnassa ei toteutunut mikään.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	Ei ongelmia eikä puutteita	
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	Perustehtävät pystytty hoitamaan Ei ole laskenut 15 %, jäsenmäärä 3333	
3. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> Johtamisen heikkoudet Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/misio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	Kirkkoherran virkaa hoidettu sijaisjärjestelyin usean vuoden ajan ja vääjäämättä tämä on näkynyt myös tulevaisuuden suunnittelussa. Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa on ollut esillä, mutta toteutus on haastavaa	Saadaan vakinainen kirkkoherra. Kiinteistöstrategia ja investointisuunnitelma tulee päivittää/laatia Etistään edelleen yhteistyömahdollisuuksia naapuriseurakuntien kanssa
4. Seurakunnan henkilöstö <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön määrä 	12 henkilöä, joista 2 sijaisia.	Tavoitteena saada vuonna 2025 sijaisuudet vakinaistettua
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 4.874,64 euroa ylijäämäinen. Veroprosentti 1,95	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä -luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 181.135,43 euroa. Metsätaloussuunnitelmaa on noudatettu	Ei tarvetta toimenpiteille
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 245 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on pysynyt samalla tasolla	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasvanut vuonna 2024

2 Hallinto

Hankasalmen seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

Kirkkovaltuusto, tilintarkastaja ja kirkkoneuvosto

Hallintoelinten jäsenet 2023 - 2026

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023 - 2026 on valittu Markku Laitinen ja varapuheenjohtajaksi Antero Manninen. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Laitinen Markku, pj	4/4
Manninen Antero, varapj	4/4
Gyldén Rauni	3/4
Hyvärinen Raimo	4/4
Hyvönen Teija	3/4
Häkkinen Pekka	3/4
Jormakka Erkki	3/4
Karjalainen Salme	2/4
Kärkkäinen Marjaana	4/4
Mäkinen Ilpo	3/4
Oksanen Katriina	4/4
Pietiäinen Tarja	4/4
Pöyhönen Esko	4/4
Rossi Pekka	4/4
Skantz Pirjo	2/4
Mustonen Inkeri, varajäsen	2/4
Heinonen Pirjo, varajäsen	2/4
Muut osallistujat	
Ojala Seppo, vt. kirkkoherra	4/4
Pitkänen Tiina, talouspäällikkö, sihteeri	4/4

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,95 vuodeksi 2025. Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin. Kirkkovaltuusto antoi

myös lausunnon rakennemuutosuudistuksesta tuomiokapitulille sekä pyysi kapitulia julistamaan kirkkoherran viran täytettäväksi. Vaalitavaksi päätettiin välillinen vaali.

Aloitteet 2024

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2023–2023

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2023 – 2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 13 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Mika Ilvesmäki, vt.kirkkoherra, pj 11.2.2024 asti	2/13
Ojala Seppo, vt.kirkkoherra, pj 12.2.2024 alkaen	11/13
Mäkinen Ilpo. varapj	13/13
Gyldén Rauni	10/13
Häkkinen Pekka	8/13
Kärkkäinen Marjaana	11/13
Pietiläinen Tarja	10/13
Pöyhönen Esko	10/13
Oksanen Katriina, varaj.	3/13
Heinonen Pirjo, varaj.	4/13
Jormakka Erkki, varaj.	3/13
Hyvärinen Raimo, varaj.	2/13
Karjalainen Salme, varaj.	2/13
Muut osallistujat	
Laitinen Markku, kirkkovaltuuston pj	12/13
Manninen Antero, kirkkovaltuuston varapj.	12/13
Pitkänen Tiina, talouspäällikkö, sihteeri	13/13

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto perusti perhetyöntekijän toimen ja valitsi siihen työntekijäksi Nina Eerolan, päätti Helena Valkosen testamenttirahastosta haettujen avustuksien jakamisesta, päätti laittaa myyntiin noin 3 ha:n määräalan Itälahti kiinteistöstä, päätti muista kuin hautapaikoista perittävistä maksuista sekä valitsi kirkkoherranvaalin järjestelytyöryhmän jäsenet.

Ohjausryhmien jäsenet vuosiksi 2023 – 2026

Lähetystyön ohjausryhmä

Jäntti Leena	Manninen Sirkka
Kärkkäinen Marjaana	Valkonen Reino
Virtanen Leena	Tuukkanen Kirsi
Vilhunen Sisko	Heinonen Pirjo
Skantz Pirjo	Oksanen Katriina

Fleminch Tero, työnantajan edustaja

Lähetystyön ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana 3 kertaa

Diakoniatyön ohjausryhmä

Kytölä Marja-Leena	Heinonen Pirjo
Kärkkäinen Marjaana	Manninen Susanna
Korhonen Yrjö	Matilainen Pirkko

Tikka Senni
Antikainen Heidi, työnantajan edustaja 31.8.2024 saakka
Tero Huvi, työnantajan edustaja 1.9.2024 alkaen

Diakoniatyön ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Lapsi- ja perhetyön ohjausryhmä

Ei toiminnassa oleva ohjausryhmä

Ystävyysseurakuntatyön ohjausryhmä

Talasniemi Ulla	Nisu Maarit
Hänninen Ritva	Ihalainen Lea
Korhonen Pentti	Matilainen Pirkko

Fleminch Tero, työnantajan edustaja

Ystävyysseurakuntatyön ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana 2 kertaa.

Niemisjärven seurakuntakodin ohjausryhmä

Autio Irma	Janhonen Raija
Janhonen Tapio	Joutsen Salla
Makkonen Jorma	Oksanen Riitta
Pöyhönen Varpu	Varis Eija

Työnantajan edustaja on kirkkoherra

Talous -ja kiinteistötyöryhmä

Häkkinen Pekka, pj	Laitinen Markku
Manninen Antero	Mäkinen Ilpo
Pietiläinen Tarja	Pöyhönen Esko

Jormakka Erkki
kirkkoherra
talouspäällikkö

Talous -ja kiinteistötyöryhmä kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Ympäristötyöryhmä 2023 – 2025

Liisa Kokko, ympäristövastaava	Teemu Närhi
Happonen Helka	Tero Fleminch
Pitkänen Tiina	Ulla-Maija Ikonen
Gyldén Rauni	Laitinen Markku
Manninen Antero	Pietiläinen Tarja
Kärkkäinen Marjaana	kirkkoherra

Ympäristötyöryhmä ei kokoontunut vuonna 2024

Tilintarkastusyhteisö 2023 - 2026

Tilintarkastusyhteisö Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, päävastuullinen tilintarkastaja HT, JHT, KTM Timo Nuutinen

3 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2024 yhteensä 12 henkilöä. Vakituksessa palvelusuhteessa oli 10 henkilöä, joista kaikki olivat kokoaikaisia. Osa-aikaista henkilöstöä ei ollut. Viransijaisia oli 2 henkilöä, kirkkoherra ja diakoni. Henkilöstön määrässä ei tapahtunut muutoksia vuonna 2024.

Kausityöntekijöitä on kesäisin 4 – 7 henkilöä erimittaisissa työsuhteissa.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2024
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät	1
Ravitsemus ja kiinteistötyöntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	1
Yhteensä	12

Henkilöstön keski-ikä on 55 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kuluneen vuoden aikana henkilöstössä tapahtui muutama muutos. Vt. kirkkoherra vaihtui helmikuussa ja vt. diakoni aloitti 1.9.2024 vakituisen diakonin jäädessä puolen vuoden palkattomalle virkavapaalle.

Henkilöstökulut

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Palkat ja palkkiot	-562 691,29	-541 644,08	-437 627,90
Eläkekulut	-103 452,65	-110 534,86	-90 696,10
Muut henkilösivukulut	-10 519,90	-16 253,13	-10 833,48
Saadut henkilöstökorvaukset	4 834,82	3 395,54	4 009,30
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	0,05	0,20	0,00
YHTEENSÄ	-671 828,97	-665 036,33	-535 148,18
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-12 522,22	-13 415,47	-11 839,97
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-6 125,89	-7 484,99	-3 174,16
Työterveyshuolto	-7 480,77	-7 404,87	-5 384,01
YHTEENSÄ	-26 128,88	-28 305,33	-20 398,14

Seurakunnan työntekijöillä on mahdollisuus käyttää kapitulin järjestämää työnohjauspalveluja. Liikuntaseteleitä ei ole käytössä.

Henkilöstön koulutus

Henkilöstöllä ei ollut yhteisiä koulutuspäiviä, sen sijaan eri työalan henkilöt osallistuvat koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin.

Työterveyshuolto

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Mehiläisen työterveyspalveluiden kanssa.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle ei järjestetty varsinaista työhyvinvointipäivä, mutta 1 virkistyspäivä vietettiin.

Henkilöstölle ei ole käytössä tyky-seteleitä.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin ja toimintakuluihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut vero- tuloista (%)	Henkilöstökulut toimintamenoista (%)
2024	66,4	52,1
2023	69,3	53,3
2022	61,8	50,6

Henkilöstökulut kasvoivat 6.792 euroa vuodesta 2023.

Ympäristö

Seurakuntamme pyrkii kantamaan vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan. Olemme sitoutuneet Kirkon energia- ja ilmastostrategiaan, jonka tavoitteena on, että kirkko on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä ja öljytön jo vuonna 2025. Seurakuntamme on ollut öljytön jo vuodesta 2014 alkaen, jolloin viimeisimpään öljylämpökohteeseemme muutettiin kaukolämpö.

Vastuu ympäristöstä

Seurakunnassamme on kirkkovaltuuston hyväksymä metsätaloussuunnitelma vuosille 2018 - 2027, jonka mukaisesti pyrimme hoitamaan metsiämme. Haluamme turvata tuleville sukupolville yhtä hyvät tai jopa paremmat toimintamahdollisuudet kestävän metsätalouden osalta kuin nykyisillä sukupolvilla on.

Seurakunnan jokapäiväisessä työssä pyrimme ottamaan ympäristön huomioon arkisia valintoja tekiessämme. Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos dokumentteja joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina. Käytettyjä kirjekuoria hyödynnetään sisäisissä postituksissa ja toimistossa käytetään ylijääviä papereita.

Pyrimme vähentämään yksittäispakattujen tuotteiden käyttöä ja jätteiden syntymistä. Syntyvät jätteet lajitellaan.

Henkilökuntamme hyödyntää julkista liikennettä työssään aina kun se on mahdollista, tosin maalaispaikkakunnalla julkisen liikenteen käyttö on haastavaa.

Lapsi- ja nuorisotoiminnassa ympäristökasvatus on osa arkea. Liikumme lasten ja nuorten kanssa luonnossa ja kerromme, kuinka luonnossa tulee toimia. Leireille ja retkille järjestämme aina yhteiskuljetuksen.

Diakoniatyössä on jaettavana toisinaan pieniä määriä käytettyjä vaateita, leluja ja muita tarve-esineitä. Diakonia työssä voidaan hyödyntää myös lähetystyön kirpputorille saatuja lahjoituksia.

4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seurakunnalla on kiinteistöstrategia mutta se tulee päivittää. Myös investointisuunnitelma pitää tehdä.

Henkilöstöä on eläköitymässä muutaman vuoden kuluessa ja siinä vaiheessa tulee aina tarkastella onko mahdollista jättää virka/työsuhde täyttämättä tai esim. osa-aikaistaa. Myös työtehtävien yhdistämistä tai muuttamista voi käyttää säästötoimina. Mahdolliset henkilöstön vähentämiset tulee kuitenkin tehdä niin, että seurakunnan toiminta ei kärsi.

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023 %
2024	3271	-86	-2,57
2025	3187	-170	-5,07
2026	3104	-253	-7,54
2027	3022	-335	-9,98
2028	2939	-418	-12,46
2029	2860	-497	-14,81
2030	2784	-573	-17,07
2031	2704	-653	-19,46
2032	2632	-725	-21,60
2033	2562	-795	-23,69
2034	2496	-861	-25,65
2035	2437	-920	-27,41

Lähde: kirkkohallitus/kirkon tilastot/jäsentilastot

Kirkkohallituksen jäsentilasto poikkeaa toteumasta Hankasalmella. Vuoden 2024 lopussa jäsenmäärä oli 3333, muutos vuodessa vain -24 jäsentä (-0,72 %) Tämän perusteella voidaan arvioida, että jäsenmäärän väheneminen on pienempää kuin mitä kirkkohallituksen jäsentilaston ennusteena on. (ylläoleva taulukko)

Seurakunnan tulevaisuus itsenäisenä seurakuntana vaikuttaa turvatulta useita vuosia eteenpäin, mutta särkymävaraa ei juurikaan ole.

5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hankasalmen seurakunnan kirkkovaltuustoon on menossa keväällä 2025 vahvistettavaksi sisäisen valvonnan ohje.

Yksi merkittävimmistä riskeistä on kiinteistöjen suuri määrä ja niihin kohdistuvat kulut. Kiinteistökuorma on myös siinä vaiheessa, että lähivuosina niihin kohdistuu investointi/korjaustarpeita. Yksi riski on myös jäsenistön ikärakenne. Merkittävä toiminnallinen riski on myös pieni henkilöstön määrä ja ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeudet.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Kirkosta on tehty asbesti- ja haitta-ainetutkimus, rakennustekninen kuntotutkimus sekä väritutkimus.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Työterveys Mehiläinen. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Seurakunnalla ei ole pankkilainaa. Sijoitukset on tehty 7.5.2024/51 § kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti. Sijoitukset on tehty ESG-näkökohdat huomioiden.
- Tietohallinto ja tietosuojaja -turva: Seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan ItäSuomen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Hallinto: Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.
- Korruption torjunta: Kiinnitämme huomiota lahjonnan ja korruption torjuntaan
- Taloushallinto: Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Hankasalmen seurakunnalla ei ole meneillään oikeudenkäyntejä eikä riita-asioita.

6 Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä organisaation sisäisiä toiminta- ja menettelytapoja, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Hankasalmen seurakunnalla ei ole sisäisen valvonnan ohjetta, mutta sen valmistelu on menossa kirkkoneuvoston käsittelyyn 1.4.2025 ja edelleen kirkkovaltuuston vahvistettavaksi. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kirkkoneuvosto. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä.

Seurakunnan erilaiset vastuut on kuvattu hallintosäännössä. Työntekijöiden tehtävänkuvauksia päivitetään tarpeen mukaan ja käydään vuosittain kehityskeskustelussa läpi, jotta varmistetaan niiden ajantasaisuus. Henkilöstöä kannustetaan ammattitaidon kehittämiseen.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Kokonaisarviona kirkkoneuvosto toteaa, että Hankasalmen seurakunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääosin kohtuullisen hyvällä tasolla. Merkittäviä puutteita ei ole todettu.

Kehittämistä vaativat keskeisimmät asiat ja toimenpiteet ovat seuraavat:

- toimintaympäristön säännöllinen analysointi toimintatavaksi
- toimintaprosessien jatkuva kehittäminen digitalisaation hyödyntämisen mahdollisuudet huomioiden.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana kolme kertaa. Kassat pyritään toimittamaan pankkiin kerran kuukaudessa.

Sisäistä valvontaa kehitetään henkilöstön ymmärrystä sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta lisäämällä.

7 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Hankasalmen seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi hieman vuodesta 2023. Vuosikatteen osuus poistoista, 55,15 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä ei riitä kattamaan poistoja. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	23,98	24,34
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	55,15	33,22
Vuosikate (€/jäsen)	21,51	13,11

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat kasvoivat 97.005,45 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 947.234,60 euroa. Summa ei sisällä lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja.

Investointeja ei ollut vuonna 2024

Rahavarojen riittävyys oli 245 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Seurakunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa.

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Investointien tulorahoitusprosentti (%)		230,48
Rahavarojen riittävyys (pv)	245	223
Lainanhoitokate	1 592,21	1 235,11

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella) Rahavaroista vähennetään seurakunnan rahoitusarvopapeihin sekä rahat ja pankkisaamisiin sisältyvät toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 3.739.890,12 euroa. Tase pienei 118.763,42 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 1.782.556,83 euroa. Ne pienenevät 129.981,06 eli poistojen verran. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 961.435,97 euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 947.234,60 euroa ja ne kasvoivat 97.005,45 eurolla. Rahavaroihin ei sisälly lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja.

Hankasalmen seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Omavaraisuusaste (%)	92,57	93,28
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	227,78	205,65
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	14,23	13,62
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosisopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$)

8 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Hankasalmen seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

9 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Hankasalmen seurakunnan tilikauden tuloksesta ehdotetaan tehtäväksi seuraava tilinpäätössiirto:

Tilikauden tulos on 4.874,64 euroa ja se esitetään siirrettäväksi yli-/alijäämätilille.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 181.135,43 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousoosa

Hankasalmen seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso ilman vyörytyksiä ja sisäisiä eriä.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	303 897,00	14 500,00	318 397,00	309 293,74	9 103,26	97,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 232 679,00	-35 370,00	-1 268 049,00	-1 289 671,38	21 622,38	101,7
Toimintakate 1	-928 782,00	-20 870,00	-949 652,00	-980 377,64	30 725,64	103,2
Toimintatuotot (sisäiset)				324 499,14	-324 499,14	0,0
Toimintakulut (sisäiset)				-324 499,14	324 499,14	0,0
Toimintakate 2	-928 782,00	-20 870,00	-949 652,00	-980 377,64	30 725,64	103,2
Poistot ja arvonalentumiset	-130 066,00		-130 066,00	-129 981,06	-84,94	99,9
Laskennalliset erät				-114 643,55	114 643,55	0,0
Sisäiset korkokulut				-30 021,22	30 021,22	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-84 622,33	84 622,33	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 058 848,00	-20 870,00	-1 079 718,00	-1 225 002,25	145 284,25	113,5

HALLINTO (pääluokka 1)

Hallinto

Tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hallintoelimet 101

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Hallintoelinten sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Kaikki luottamushenkilöt osallistuvat luottamushenkilöpäiville	Osallistujaluettelo	Ei järjestetty vuonna 2024

Taloushallinto, henkilöstö- ja yleishallinto 105 (sis. työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut)

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtävälle kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöt ja hautausmaat sekä työterveyspalvelut.

Tehtävälle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käytömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Kirkkoherran viraston tehtävänä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Hallinnon sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Basis-järjestelmän tiedot ovat ajantasalla	Seurakunnan koko kiinteistö-kanta on viety Basis-järjestelmään, tiedot ja niiden luokittelu on tarkastettu	Toteutui
2. Edistämme työhyvinvointia ja työssäjaksamista	Järjestämme vähintään yhden tyky-päivän	Järjestimme yhden virkistyspäivän
3. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin	Sijaisia ei ole palkattu hallinnon henkilöstön lyhytaikaisten poissaolojen ajaksi	Toteutui

Kirkonkirjojenpito 107

Tehtävälleen tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestökisterinpittoon liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

Hallinto numeroittain

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	8 600,00		8 600,00	10 629,31	-2 029,31	123,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-200 802,00	-5 700,00	-206 502,00	-207 391,43	889,43	100,4
Toimintakate 1	-192 202,00	-5 700,00	-197 902,00	-196 762,12	-1 139,88	99,4
Toimintakulut (sisäiset)				-37 297,57	37 297,57	0,0
Toimintakate 2	-192 202,00	-5 700,00	-197 902,00	-234 059,69	36 157,69	118,3
Laskennalliset erät				218 714,00	-218 714,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät				218 714,00	-218 714,00	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-192 202,00	-5 700,00	-197 902,00	-15 345,69	-182 556,31	7,8

Hallinto pysyi hyvin talousarviossaan, toteuma 99,4 %

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

Seurakunnallinen toiminta

Tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Jumalanpalveluselämä 201

Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakunnan palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jumalanpalvelukseen osallistuminen mahdollistetaan säännöllisesti myös niille, jotka ovat estyneet tulemasta paikalle.	Suoratoistot on toteutettu seurakunnan somekanavalla vähintään kahdesti kuukaudessa.	Suoratoistot somekanavilla (youtube) joka viikko jumalanpalveluksista
2. Jokaisen jumalanpalveluksen toteutuksessa on työntekijöiden lisäksi mukana ainakin yksi seurakuntalainen.	Osallistumisten seuranta ja dokumentointi.	Toteutuksessa oli mukana aina vähintään 1 seurakuntalainen
3. Kaikki työmuodot osallistuvat jumalanpalveluksen valmisteluun vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Osallistumisten seuranta ja dokumentointi.	Eri työmuodot toteuttivat yhdessä yhden jumalanpalveluksen

Hautaan siunaaminen 202

Hautaustoimituksia hoidetaan huolellisesti lakien ja ohjeistuksen mukaisesti neuvotellen ja yhteistyössä omaisten kanssa.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Siunaustoimitukset järjestetään siten, että kanttori voi osallistua pyydättäessä muistotilaisuuteen.	Osallistuminen on toteutunut (kirjallinen dokumentointi).	Osallistuttu pyydättäessä

Muut kirkolliset toimitukset 203

Kasteiden, avioliittoon vihkimisten, siviiliavioliiton siunaamisten, yksityisen ehtoollisen, ripin ja kodin siunaamisten hoitaminen huolellisesti kirkkolain ja -järjestyksen sekä Kirkollisten toimitusten kirjan ohjeistuksen mukaisesti asianomaisten osapuolten kanssa yhteistyössä.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Toimituskeskusteluihin varataan aikaa vähintään tunti.	Toimituskeskusteluihin varatun ajan seuranta vuoden aikana.	Varattu aika on riittänyt

Aikuistyö 204

Aikuistyötä toteutetaan tukemalla seurakuntalaisia aktiivisina toimijoina ja toimimalla yhteistyössä muiden aikuisten parissa työskentelevien työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Aikuistyötä ovat mm. erilaiset piirit, retket ja leirit

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Luodaan toiminnan vuosikello käymällä nykyinen toiminta läpi ja miettimällä toimintaa suhteessa toimintaympäristöön.	Vuosikellon laatimisen toteutuminen.	Toteutui osittain

Muut seurakuntatilaisuudet 205

Seurakunnan julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkkerit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Luodaan toiminnan vuosikello käymällä nykyinen toiminta läpi ja miettimällä toimintaa suhteessa toimintaympäristöön.	Vuosikellon laatimisen toteutuminen.	Toteutui osittain

Tiedotus ja viestintä 210

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Hankasalmen seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuvaa. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ilmoitukset paikallislehdessä viikoittain	Toteutuuko viikoittainen ilmoittelu.	Toteutui
2. Sosiaalisen median käytön lisääminen	Tilanne verrattuna edelliseen vuoteen.	Pysynyt samalla tasolla

Musiikki 220

Musiikkityön tehtävänä on tuottaa monipuolista ja tasokasta kirkkomusiikkia messuihin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin, huolehtia lasten ja nuorten kirkkomusiikkikasvatuksesta sekä tarjota seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua seurakunnan toimintaan mm. kuoroissa laulamalla.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakuntalaiset, kuorot ja solistit osallistuvat jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä työntekijöiden kanssa.	Kuinka monessa jumalanpalveluksessa tavoite on toteutunut?	Toteutunut erityisesti kirkkovuoden juhlapyhinä

Seurakunnan kuorot, yksityiset muusikot ja laulajat, seurakunnan muut työalat sekä yhteistyökumppanit (mm. kunnan hyvinvointipalvelut) ovat osallistuneet jumalanpalvelusten musiikin suunnitteluun ja toteutukseen erityisesti kirkkovuoden juhlapyhinä. Seurakuntalaisten aktiivisuutta on lisätty esim. kyselemällä toivevirsiä jumalanpalveluksia varten. Yhteislaulannassa on huomioitu virsikirjan monipuolinen käyttö – virsiä laulettiin myös liiteosa ja lisävihko monipuolisesti huomioiden.

Yhteislaulutilaisuuksia järjestettiin seurakunnan tiloissa, luonnossa ja kyläkunnilla. Kevät- ja kesälaulutilaisuudet, kauneimmat joululaulut, virsilaulutilaisuudet ja Soivat päiväkahvit keräsivät väkeä kausittain ja kuukausittain.

Seurakunnan kuoroista kirkkokuoro ja Tähdät toimivat ja olivat mukana seurakunnan tilaisuuksissa ja yhteyksiä luotiin mm. Vesannon kuoron kanssa. Konsertteja järjestettiin omina tapahtumina, yhteistyössä kunnan kanssa ja konserttilan antamisena muusikoille. Saimme konsertteja myös testamenttiavustuksen myötä. Kesäiltamusiikit, kirkkokonsertit ja pienempimuotoiset tilaisuudet ovat tykättyjä.

Musiikkityö kulki mukana ilossa ja surussa, hautajaisissa ja vihkimisissä, sekä elämän eri vaiheissa. Musiikkityö limittyi myös seurakunnan varhaiskasvatukseen ja rippikoulutyöhön.

Varhaiskasvatus ja nuorisotyö

Seurakunnalla kasvatuksen tiimi, joka kattaa varhaiskasvatus, rippikoulu ja nuorisotyön ja johon kuuluu seurakuntapastori, perhetyöntekijä ja laaja-alainen kasvatuksen viranhaltija.

Varhaiskasvatus 231

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue tuottaa kaiken alle kouluikäisille järjestetyn toiminnan. Varhaiskasvatusta on päiväkerho perhekerhotyö.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jatketaan päivä- ja perhekerhotoimintaa	osallistujamäärä	Kolmessa viikoittaisessa päiväkerhoryhmässä on yhteensä 18 lasta. Perhekerhossa käy viikoittain n. 35 henkilöä, joista lapsia on noin 2/3.
2. Järjestämme 4-vuotissynttärin	osallistujamäärä	Noin 80 osallistujaa, joista 2/3 oli kaikenikäisiä lapsia.
3. Yhteinen kevätretki päivä- ja perhekerhon puitteissa	osallistujamäärä	67 henkilöä
4. Vierailut kunnan varhaiskasvatuksen yksiköissä	käynti kerrat	Perhetoiminnan ohjaaja käy kaikissa (3) päiväkodissa kerran kuussa, eli yhteensä 3 käyntiä kuukaudessa päiväkoteihin. Tämän lisäksi jokaisessa päiväkodissa on kasvatuksen tiimin järjestämät pääsiäis- sekä joulukirkot.

Edellisten lisäksi kasvatuksen toimintaan kuuluu myös:

- Vanhempien olohuone-toiminta Perhekeskuksen tiloissa monitoimitalossa (ohjattua toimintaa kerran viikossa, osallistujina lapsia ja aikuisia) yhteistyössä hyvinvointialueen perhekeskuksen kanssa niin, että seurakunta vastaa toiminnasta joka toinen viikko.
- Vertaistukiryhmä pienten lasten ja teini-ikäisten äideille (äitien omatoivoma ryhmä) noin kerran kuukaudessa.

Rippikoulu 235

Rippikoulun perustehtävänä on antaa rippikoulun kokonaissuunnitelman mukaisesti kasteopetusta seurakunnassa. Siinä rippikoulutyö liittyy seurakunnan yleiseen tavoitteeseen, jossa sen tehtävänä on ohjata kristilliseen uskoon ja kasvuun.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle	Rippikoulujen monipuolinen jumalanpalveluselämä. Isostoiminnassa olevien nuorten linkittäminen myös seurakunnan jumalanpalveluelämään leirien hartauselämään.	Rippikoulujen (leirit ja päivärippikoulu) toteutukseen kuuluu ns. oma jumalanpalvelus, joka käytännössä tarkoittaa, että rippikouluryhmä on palvelemaan omien kykyjensä mukaan pääjumalanpalveluksessa. Rippikoulussa toteutetaan myös monipuolisesti hartauselämää, leirijumista, iltarukouksien ja ruokarukousten ohella myös hiljentyen rentouttavien tekstien äärellä. Isoiset ovat mukana toteuttamassa leirien jumalanpalvelus- ja hartauselämää.
2. Mahdollisuuksia osallistumiselle	Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen rippikoulun eri vaiheissa. Rippikouluvaihtoehtojen monipuolinen tarjoaminen (leiri- ja päiväkoulut)	Nuoria kannustetaan rippikoulussa kertomaan näkemyksensä rippikoulujen sisällöstä ja otetaan huomioon heidän mielipiteensä ja havaintonsa. Opetus on aina kaikkia kunnioittavaa ja yhteiseen keskusteluun kannustavaa. Leirien osallistujamäärä on haluttu pitää alle 25 hengen kokoisena. Pieni ryhmäkoko mahdollistaa leirityön tekemisen ja helpottaa hyvän ilmapiirin luomista.
3. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä	Kaikki työntekijät ovat jollakin tavoin toteuttamassa rippikoulua, mutta mahdollistetaan myös kausityöntekijöiden käyttö.	Rippikouluja on ollut toteuttamassa kasvatustyöntekijä, srk-pastori, perheteroiminnanohjaaja ja kirkkoherra. Valitettavasti kesäkuun leiririppikouluun ei saatu kolmatta työntekijää vakituisista eikä tilapäisistä työntekijöistä. Seuraavien vuosien suunnittelussa otetaan tarkemmin huomioon, että kausityöntekijöiden saaminen ei ole pienelle seurakunnalle aina mahdollista.

Nuorisotyö 236

Nuorisotyön tehtäväalue järjestää kaiken kouluikäisten lasten ja nuorten toiminnan. Nuorisotyötä on varhaisnuorisotyö, nuorisotyö, erityisnuorisotyö, muu lapsi- ja nuorisotyö sekä koulu- ja oppilaitostyö. Koulu- ja oppilaitostyötä ovat mm. päivänavaukset, kouluvierailut, ja kerhotoiminta yhteistyössä koulun kanssa.

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten hengellistä kasvua ja seurakuntayhteyden vahvistumista, mikä tapahtuu kohtaamisen, osallistamisen ja sitouttamisen keinoin nuorten erilaiset elämäntilanteet huomioiden.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle	Hartauselämä on osa jokaista toimintamuotoa nuorisotyössä. Kerrotaan kristittyinä elämisestä ja olemisesta ja opetellaan elämään yhdessä niin kuin opetetaan. Osallistutaan säännöllisesti jumalanpalvelusten toteuttamiseen.	Hartauselämä on toteutunut vaihtelevasti, mutta hengellisten laulujen laulaminen ja rukoileminen on osa toimintaa. Koululla tapahtuva harrastetoiminta ei sisällä uskonnon harjoittamista. Nuorten osallisuus jumalanpalvelusten toteuttamisessa on osa rippikouluryhmän toimintaa.
2. Nuoret mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen	Pyritään saamaan jäseniä nuorten vaikuttajaryhmään, ryhmä osallistuu toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, mahdollisuuksien mukaan myös kirkkoneuvoston työskentelyyn. Nuoret pääsevät vaikuttamaan eri tilaisuuksien ja toimintojen aikataulutukseen ja toteutuksiin. Pikakyselyt, gallupit osaksi rutiineja.	Nuorten vaikuttajaryhmään ei olla saatu kiinnostuneita nuoria. Vaikuttamismahdollisuudet ovat toki sisällä toiminnassa. Puuhapäivien ja kerhojen toiminnassa otetaan lapset ja nuoret huomioon toimintaa suunniteltaessa. Kyselyt on toteutettu perinteisesti paperilla, mutta myös uusien toimintojen alkaessa on netti- ja whatsapp-ryhmien kyselyistä ollut hyötyä.
3. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä	Eri työalat tukevat ja antavat apua toisilleen viikkotoiminnassa ja tapahtumissa. Osallistumme koulunuorisotyöhön nuorisopalveluiden kanssa (ryhmytyminen). Tulevat tapahtumat kalenteroidaan siten, että mahdollisimman monesta tilaisuudesta olisi hyötyä suurelle joukolle. Etsitään joustavia keinoja toimia Hankasalmeisten lasten ja nuorten toimintaympäristössä, haetaan yhteistyömahdollisuuksia.	Toimintaedellytykset olisivat merkittävästi heikkomat, mikäli yhteistyötä ei olisi mahdollista tehdä. Puuhapäivien (10 pv keällä) toteuttamisessa päävastuuta on kantanut perhetoiminnan ohjaaja apunaan diakoni ja kasvatustyöntekijä sekä palkkio-toimisia kerhono ohjaajia. Myös vapaaehtoisia aikuisia ja muita työntekijöitä on osallistunut toimintatuokioihin ja leiripäivien toteuttamiseen.
4. Viikkotoiminnan kehittäminen	Alakouluikäisille harrastekerhoja 2 viikossa ja yläkoululaisten kerhot kouluajalla (Harrastamisen Suomen malli). Isosten säännöllinen toiminta noin 2 kertaa viikossa. Hieman	Alakoululaisille on toteutettu kaski kerhoa viikottain: puuhamusiikkikerho (perhetoiminnan ohjaajan ja kanttorin kanssa) ja syksystä alkaen Harrastamisen Suomen mallin (HSM) kerhona

	pitempi päivä lauantaisin. Yritetään löytää mahdollisuudet osallistua nuorten seurakunnallisiin tapahtumiin.	jalkapallokerho koululla. Yläkouluikäisille on ollut kevätkaudella kaksi mopokerhoa ja syksyllä yksi. Mopotallitoiminnan suunnittelu on aloitettu yhteistyössä kunnan etsivän nuorisotyön ja urheiluautoilijoiden kanssa. (alkaa keväällä 2025)
--	--	---

Diakonia 241

Diakonia on hengellisen, henkisen ja taloudellisen avun antamista apua tarvitseville ja sitä hakeville. Diakonian keinoin lievitetään kärsimystä ja inhimillistä hätää sekä välitetään Jumalan rakkautta.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ovet auki ulospäin.	Kotikäyntityö, vastaanottotyö. Taloudelliset avustukset	Toteutui
2. Ovet auki yhteistyölle	Osallistuminen Polku-hankkeeseen, jossa luodaan konkreettiset suuntaviivat eri-ikäisten seurakuntalaisten kohtaamiseen	Polku-hankkeen eteneminen ei toteutunut
3. Ovet auki seurakuntaan päin	Eri työalat tukevat ja antavat apua toisilleen	Toteutui

Seurakunnan diakoniatyössä työskentelee yksi henkilö. Seurakunnassa pitkään ollut diakonissa Heidi Antikainen siirtyi uusiin tehtäviin ja hänen tilalleen palkattiin määräajaksi 1.9.2024 alkaen Tero Huvi 28.2.2025 asti ja jatkuen edelleen 31.8.2025 saakka.

Diakoniatyön rungon muodostivat edellisvuosien tapaan ihmisten kokonaisvaltainen kohtaaminen, asiakastyö, verkostoissa toimiminen ja erilaisten tapahtumien ja ryhmien toteuttaminen. Diakoni toimii myös seurakunnan edustajana Hankasalmen kunnan kokoon kutsumissa vanhus -ja vammaisneuvostoissa. Syksyllä 2024 diakoniatyön kautta toteutettiin sururyhmän kokoontumiset. Kevättä 2024 hallitsi keskustelu diakoniatyölle saadun suuren testamenttilahjoituksen suuntaamisesta ja käytöstä. Uusi avaus oli lokakuussa toteutettu lähiseuturetki Varkauteen yhteistyössä kotiseutuyhdistyksen kanssa. Matka oli onnistunut tavoittaen liki 50 osallistujaa.

Työntekijävaihdoksesta huolimatta vuodelle 2024 asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Diakoniatyön ohjausryhmä toimi kiitettävästi kokoontuen keväällä ja syksyllä useita kertoja. Yhteiskunnalliset muutokset ja hyvinvointialueiden toimintojen jäsentäminen on tuonut mukanaan taloudellisen avun merkityksen kasvamisen. Osittain tämän vuoksi kirkkovaltuusto myönsi lisämäärärahan diakoniarahastosta käytettäväksi avustustyöhön. Edellisvuosien tapaan diakoniatyö jakoi hakemusten kautta jouluaavustuksia. Avustusten määrä nousi merkittävästi edellisvuodesta.

Diakoniatyö on osallistunut hiippakunnan 4 kertaa vuodessa järjestettyyn Teams-alus-
talla toteutettuun verkostotapaamiseen joka on suunnattu pienten seurakuntien dia-
koniatyöntekijöille ja vastannut Hankasalmen Sanomissa viikoittain ilmestyvän Viikon
Sana – palstan kirjoittajien kokoamisesta ja ohjeistamisesta.

Perheneuvonta 242

Perheneuvonta tarjoaa apua parisuhteen ja perheen vaikeuksissa sekä kriisitilanteissa
terapeuttisten keskusteluiden ja sielunhoidon keinoin. Seurakunnalla on yhteistyösopi-
mus Jyväskylän seurakunnan kanssa perheneuvonnasta. Toimintaa pyörittää Jyväsky-
län seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus, joka laskuttaa palveluista sopimus
seurakuntia.

Sairaalasielunhoito 243

Seurakunnalla on sopimus Jyväskylän seurakunnan kanssa myös sairaalasielunhoi-
dosta, joka vastaa toiminnasta siitä sopimuksen tehneiden seurakuntien puolesta. Sai-
raalapastoreiden tehtäviin kuuluvat mm. sielunhoitokeskustelut, rukoushetket, har-
taudet ja ehtoolliset sekä omaisten tukeminen läheistensä vaikeassa elämäntilan-
teessa.

Sielunhoito 255

Sielunhoidon tavoitteena on kohdata ihminen esimerkiksi keskustelun, rukouksen ja
musiikin kautta henkilön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Varataan tarpeeksi aikaa sielun- hoito keskusteluihin ja tunniste- taan se tärkeänä osana työtä.	Kokemus aikaraamin riittävyys- destä.	Kysyntään on pystytty vastaa- maan asiakkaiden toiveiden mu- kaisesti.

Lähetys 260

Hankasalmen seurakunnan lähetystyön tavoitteena on toimia niin, että kristillinen sa-
noma tavoittaa ja lähimmäisen rakkaus toteutuu kotiseudullamme sekä kaikkialla
maailmassa. Lähetystyön visiona on, että seurakuntalaiset, luottamushenkilöt ja työn-
tekijät edistävät seurakunnan lähetystyötä ja osallistuvat sen toteutumiseen omassa
ympäristössään. Lähetystyö pyörittää vapaaehtoisvoimin kirpputoria, jonka tuotto jae-
taan eri lähetysjärjestöille.

Seurakunnalla on palvelusopimus Suomen Lähetysseuran kanssa, jonka arvo on
13.240 €/vuosi ja se katetaan verovaroilla.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lähetyskasvatuksen kehittäminen	Toiminta yhdessä työalojen ja yhteiskumppanien kanssa, toiminnan määrä ja sisältö.	Lähettimme Anna Peltonen kävi seurakuntavierailulla. Anna vieraili yläkoulun uskontotunneilla kertoen työstään. Toinen lähettimme Heidi Tohmola oli mukana sapattiaterialla kertomassa Israelin tilanteesta ja omista kokemuksistaan.

Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta 270

Työala vastaa yhteyksistä ystävyysseurakuntiin. Seurakuntamme ystävyysseurakunta on Häädemeste Virossa.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Vierailut puolin tai toisin	Toteutuneet vierailut.	Häädemeesten seurakuntaan esitettiin kutsu, että olisimme saaneet paikallisia opettajien ja seurakuntaväkeä vierailulle Hankasalmelle. Työesteiden vuoksi emme löytäneet sopivaa ajankohtaa vierailulle. Saimme kuitenkin Häädemeesten papin Tauno Tederin marraskuun lopulla vierailemaan ja tuomaan terveiset ystävyysseurakunnastamme.

Muu seurakuntatyö 290, lähetyksen kirpputori

Työalalle kirjataan seurakunnan kirpputorin toiminta, jota pyöritetään vapaaehtoisvoimin. Toiminnasta vastaa lähetyssihteeri. Kirpputorin tuotto jaetaan kokonaisuudessaan eri lähetysjärjestöille.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Rekrytoidaan uusia vapaaehtoisia	Rekrytoinnin onnistuminen	Vapaaehtoisten toimijoiden joukko on supistunut ja toiminta pyörii noin 25 aktiivin varassa. Toki uusia vapaaehtoisia on tullut tutustumaan toimintaan.

Seurakunnallinen toiminta numeroittain

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta						
Toimintatuotot (ulkoiset)	139 577,00	-500,00	139 077,00	127 551,00	11 526,00	91,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-601 999,00	-7 800,00	-609 799,00	-606 832,76	-2 966,24	99,5
Toimintakate 1	-462 422,00	-8 300,00	-470 722,00	-479 281,76	8 559,76	101,8
Toimintakulut (sisäiset)				-287 201,57	287 201,57	0,0
Toimintakate 2	-462 422,00	-8 300,00	-470 722,00	-766 483,33	295 761,33	162,8
Laskennalliset erät				-243 929,27	243 929,27	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-243 929,27	243 929,27	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-462 422,00	-8 300,00	-470 722,00	-1 010 412,60	539 690,60	214,7

Seurakunnallinen toiminta pysyi hyvin talousarviossaan, toteuma 101,8 %.

YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT (pääluokka 3)

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

Hautaustoimi

Tehtäväalueet

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilla on valtion niille lailla velvoittama eli lakisääteinen tehtävä ylläpitää hautausmaita ja huolehtia hautaustoimen palveluista. Lakisääteiset palvelut tarjotaan yhdenvertaisesti kaikille ihmisille riippumatta siitä, ovatko he seurakunnan jäseniä vai eivät. Hautaustoimen tehtävät rahoitetaan sen vuoksi valtionrahoituksella ja hautaustoimen palveluista perittävillä maksutuotoilla.

Hankasalmen seurakunnalla on neljä hautausmaata, joista aktiivisessa käytössä on 1, Lepolan hautausmaa. Myös vanhalle hautausmaalle (ns. pappilan mutkassa) voidaan haudata, mutta vain aikaisemmin lunastettuun hautapaikkaan. Muut hautausmaat ovat kirkon alapuolella oleva vanha hautausmaa ja sankarihautausmaa. Hautaustoimi huolehtii Hankasalmelle haudattaviksi tulevien vainajien hautauksesta. Hautaustoimilaki velvoittaa seurakunnan hoitamaan hautausmaansa niiden arvoa vastaavasti ja vainajia kunnioittavasti. Tärkeänä osana toimintaa on jatkuva hautaustoimen ja sen palveluiden kehittäminen, sekä monipuolisten hautausmuotojen ja hautapaikkojen riittävyyden varmistaminen myös tulevaisuudessa.

Hautausmaahallinto 401

Hautausmaahallinto pitää sisällään hautaustoimen toimistotyöstä aiheutuvat kulut. Seurakunta otti käyttöön vuonna 2023 sähköisen Status Premiun hautakirjaohjelman, mutta tietojen siirto siihen ei edennyt vuonna 2024.

Hautausmaiden ylläpito 403

Hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvät tehtävät määritellään kirkkojärjestyksen 3 luvun 58 §:n mukaisessa hautausmaan hoitosuunnitelmassa. Niitä ovat mm. hautausmaan puhtaanapito, yleishoitoon kuuluva nurmikon leikkuu, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hauta-alueiden hoito, vaarallisten muistomerkkien valvonta ja ilmoitusprosessi, puuston ja pensasaitojen istutukset ja niiden hoito sekä käytävien hoito ja talvikunnossapito. Hautausmaan hoitosuunnitelma ei ole vielä ajan tasalla, mutta vuoden 2025 aikana se tulee tehdä.

Hautaaminen 404

Hautaamiseen liittyviä tehtäviä ovat hautausjärjestelyistä sopiminen, hautauslupien valvonta, haudan luovuttamiseen ja oikeuteen tulla haudatuksi hautaan liittyvät hallintotehtävät, hautakirjanpito, haudan avaaminen, peittäminen ja peruskunnostus, vainajan siirtäminen seurakunnan tiloissa ja hautausmaalla, tuhkan maahan kätkeminen ja sirottelu.

Arkkuhautaus on ollut yleisin hautaamismuoto, mutta vuonna 2024 on uurnahautaus lisääntyntä huomattavasti verrattuna aikaisempiin vuosiin.

	2021		2022		2023		2024	
Hautauksia yhteensä	63		104		80		89	
oman srk. jäseniä	52	83 %	73	70 %	55	69 %	57	64 %
muita	17	17 %	31	30 %	25	31 %	32	36 %
arkkuhautaukset	43	68 %	77	74 %	57	71 %	53	60 %
uurnahautaukset	17	27 %	27	26 %	21	28 %	29	32 %
tuhkan sirottelu	3	5 %			2	1 %	7	8%

Hautaustoimi numeroittain

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	37 000,00		37 000,00	35 137,20	1 862,80	95,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-145 511,00	-8 000,00	-153 511,00	-136 776,68	-16 734,32	89,1
Toimintakate 1	-108 511,00	-8 000,00	-116 511,00	-101 639,48	-14 871,52	87,2
Toimintakate 2	-108 511,00	-8 000,00	-116 511,00	-101 639,48	-14 871,52	87,2
Poistot ja arvonalentumiset	-10 078,00		-10 078,00	-10 080,18	2,18	100,0
Laskennalliset erät				-44 263,03	44 263,03	0,0
Sisäiset korkokulut				-1 482,02	1 482,02	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-42 781,01	42 781,01	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-118 589,00	-8 000,00	-126 589,00	-155 982,69	29 393,69	123,2

Hautaustoimi alitti talousarvion, toteuma oli 87,2 %. Henkilöstökulut talousarviossa olivat arvioitu liian isoiksi (toteuma 86.611,18 € ta 105.736 €)

Vainajasäilytys 406

Hankasalmen seurakunnassa pyritään vaikuttamaan siihen, ettei aika kuolemasta hautaamiseen muodostu liian pitkäksi. Vainajasäilytys on välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu, josta peritään lähellä omakustannushintaa oleva maksu. Kylmäsäilytystilojen kapasiteetti on toistaiseksi riittänyt tarpeeseen nähden hyvin.

Vainajasäilytykseen liittyviä tehtäviä ovat tilojen kunnossapito ja puhtaanapito, kylmälaitteiden toiminnan valvonta, vainajien siirroista sopiminen, vainajakylmiön käytön valvonta, vainajien näyttöjen järjestäminen sekä vainajien säilytystä ja siirtoja koskeva kirjanpito.

Tämä kustannuspaikka ja maksut otetaan käyttöön vuonna 2025.

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

Kiinteistötoimeen kuuluvat seurakunnan omistamat kiinteistöt sekä yksi osakehuoneisto.

Kirkko

Kirkkolain mukaan seurakunnalla tulee olla kirkko. Kirkon käytöstä on määräykset kirkkolainsäädännössä. Pääjumalanpalvelukset pidetään kirkossa pääsääntöisesti huhti – joulukuun aikana.

Kirkossa järjestetään myös kirkollisia toimituksia sekä seurakunnan toimintaan läheisesti liittyvää muuta toimintaa. Joitakin ulkopuolisten tahojen järjestämiä tilaisuuksia on myös ollut, mm. konsertteja.

Kirkosta tehtiin vuonna 2024 Asbesti- ja haita-ainetutkimus, rakennustekninen kunto- tutkimus sekä väritutkimus.

Kirkko on suojeltu kirkkolain nojalla.

Kirkossa on sähkölämmitys.

Siunauskappeli

Siunauskappeli sijaitsee Lepolan hautausmaalla. Lähes kaikki siunaukset toimitetaan kappelissa.

Kappelissa on sähkölämmitys.

Kirkonkylän seurakuntatalo

Seurakuntatalolla on monenlaista toimintaa:

- pääjumalanpalvelukset silloin kun kirkko on suljettu
- päivä- ja perhekerhot, puuhamusiikkikerho, nuorten puuhapäivät, isostoiminta, kuorojen harjoitukset ym.
- perhejuhlia sekä ulkopuolisten tahojen järjestämää toimintaa

Seurakuntatalossa sijaitsee kanttorin ja kasvatuksen työntekijän työhuoneet sekä lasten ja nuorten kerhotilat.

Seurakuntatalon käyttöaste on hyvä.

Lämmitysmuoto on kaukolämpö.

Niemisjärven seurakuntakoti

Seurakuntakodin käyttö omaan toimintaan on ollut vähäistä. Joitakin ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia on pidetty.

Yläkerrassa on asunto, joka on vuokrattuna.

Lämmitysmuotona on sähkö, patterit sekä kaksi ilmalämpöpumppua.

Aseman seurakuntakoti

Osakehuoneisto kerrostalossa, kooltaan 197 m². Tiloissa pidetään joitakin omia kerhoja sekä ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia.

Lämmitysmuotona on kaukolämpö.

Leirikeskus Hännilä

Leirikeskuksessa ei ole ollut juurikaan toimintaa vuoden 2022 jälkeen.

Virastokeskus

Virastokeskuksessa on kirkkoherranvirasto, pappien työhuoneet, diakonin sekä talouspäällikön työtilat sekä arkisto.

Metsätalous

Seurakunnalla on metsätaloussuunnitelma mukaista metsää noin 290 ha. Metsätaloussuunnitelma on vuosille 2018 – 2027. Metsätaloussuunnitelman mukainen tavoitehakkuu on 1681 m³/ ja toteuma on ollut 1774 m³/vuosi.

Lisäksi Helena Valkosen testamenttirahastolla on metsää noin 100 ha. Metsätalous-suunnitelma on vuosille 2017 – 2026.

Keittiötoimi

Keittiötoimelle kirjataan ulkopuolisten toimijoiden tilaamat tilaisuudet, esim. muistotilaisuudet

Kiinteistötoimi numeroittain

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	118 720,00	15 000,00	133 720,00	135 976,23	-2 256,23	101,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-284 367,00	-13 870,00	-298 237,00	-338 670,51	40 433,51	113,6
Toimintakate 1	-165 647,00	1 130,00	-164 517,00	-202 694,28	38 177,28	123,2
Toimintatuotot (sisäiset)				324 499,14	-324 499,14	0,0
Toimintakate 2	-165 647,00	1 130,00	-164 517,00	121 804,86	-286 321,86	-74,0
Poistot ja arvonalentumiset	-119 988,00		-119 988,00	-119 900,88	-87,12	99,9
Laskennalliset erät				-45 165,25	45 165,25	0,0
Sisäiset korkokulut				-28 539,20	28 539,20	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-16 626,05	16 626,05	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-285 635,00	1 130,00	-284 505,00	-43 261,27	-241 243,73	15,2

Kiinteistötoimi ylitti talousarvion 38.177.28 eurolla. Suurin tekijä oli henkilöstökulut 19.937,55 €, lämmitys 5.351,36 € ja sähkö 7.404,91 €. Henkilöstökuluissa talousarvioon oli merkitty kuluja, mitkä kuuluivat hautaustoimelle. (vrt. hautaustoimen talousarvion alitus)

Erillistoimeksiantona hoidetut testamenttirahastot

Seurakunnalla on kaksi testamenttirahastoa, Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahasto sekä Helena Valkosen testamenttirahasto.

Rahastojen tapahtumat kirjataan aina seurakunnan tuloslaskelmaan luonteensa mukaisille tileille käyttäen rahaston tulosityksikköä. Tuottojen erotus kartuttaa pääomaa ja kulujen erotus katetaan rahaston pääomasta.

Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahasto

Rahastosta käytetään vuosittain 15.000 euroa seurakunnan diakoniatyön avustuksiin. Rahastolla ei ole muuta omaisuutta kuin pankkitili, minkä saldo oli 31.12.2024 113.163,83 €

	1 - 12 /2023	TA 2024	TA muu- tokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 1 - 12 /2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	15 134,90	15 030,00		15 030,00	13 206,69	1 823,31	87,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	15 134,90	15 030,00		15 030,00	13 206,69	1 823,31	87,9
Toimintakulut	-15 134,90	-15 030,00		-15 030,00	-15 178,35	148,35	101,0
Palvelujen ostot	-39,90	-30,00		-30,00	-66,60	36,60	222,0
Annetut avustukset		-15 000,00		-15 000,00	-14 970,75	-29,25	99,8
Muut toimintakulut	-15 095,00				-141,00	141,00	0,0
TOIMINTAKATE	0,00	0,00		0,00	-1 971,66	1 971,66	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut					1 971,66	-1 971,66	0,0
Korkotuotot					1 971,66	-1 971,66	0,0
VUOSIKATE	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,0
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,0

Helena Valkosen testamenttirahasto

Testamentti saatiin vuonna 2023 ja testamentin jättäjä oli määritellyt testamenttiin käyttötarkoituksen: lahjoitettu omaisuus käytetään diakoniatyöhön, hankasalmelais-ten vanhusten ja vammaisten hyväksi. Saadusta testamentista perustettiin vuonna 2023 erityiskatteinen testamenttirahasto jolle kirkkovaltuusto vahvisti säännöt 28.12.2023. Vuoden 2024 talousarviossa diakonin palkasta puolet päätettiin kattaa tästä rahastosta. Rahastosta päätettiin myös antaa avustuksia hakemuksen perusteella lähinnä vanhuksille järjestettäviin virkistystoimintoihin kolmannen sektorin järjestämänä. Avustuksia haettiin kaikkiaan 55.119 euron edestä, talousarvioon oli varattuna 30.000 € ja myönnettiin 25.070 euroa. Avustuksina maksettiin 20.003,71 eurolla ja lisäksi henkilöstökuluina 605,86 €, yhteensä 20.609,57 €.

Helena Valkosen testamenttirahastolla on metsämaata noin 100 ha. Lisäksi kiinteistöllä on asuinrakennus piharakennuksineen, mitkä siivottiin kesällä 2024. Kirkkoneuvosto päätti laittaa myyntiin noin 3 ha:n määräalan rakennuksineen, myyntitoimenpiteet alkoivat vuoden 2025 alussa.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	Toteuma 2023	TA 2024	TA muutok- set 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	303 972,39	303 897,00	14 500,00	318 397,00	309 293,74	9 103,26	97,1
Korvaukset	2 200,01				50,00	-50,00	
Myyntituotot	24 721,92	22 500,00	15 000,00	37 500,00	40 559,51	-3 059,51	108,2
Maksutuotot	66 862,25	62 100,00	2 500,00	64 600,00	61 970,40	2 629,60	95,9
Vuokratuotot	13 218,05	14 020,00		14 020,00	15 104,28	-1 084,28	107,7
Metsätalouden tuotot	136 728,77	80 000,00	20 000,00	100 000,00	104 319,55	-4 319,55	104,3
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	25 839,63	88 177,00	-18 000,00	70 177,00	60 789,23	9 387,77	86,6
Tuet ja avustukset	3 926,61	11 600,00		11 600,00	9 941,23	1 658,77	85,7
Muut toimintatuotot	30 475,15	25 500,00	-5 000,00	20 500,00	16 559,54	3 940,46	80,8
Toimintakulut	-1 248 760,64	-1 232 679,00	-35 370,00	-1 268 049,00	-1 289 671,38	21 622,38	101,7
Henkilöstökulut	-665 036,33	-671 830,00	6 800,00	-665 030,00	-671 828,97	6 798,97	101,0
Palvelujen ostot	-263 686,46	-296 669,00	-4 830,00	-301 499,00	-304 557,61	3 058,61	101,0
Vuokrakulut	-28 112,48	-29 700,00		-29 700,00	-28 164,15	-1 535,85	94,8
Aineet ja tarvikkeet	-205 539,33	-163 540,00	-6 700,00	-170 240,00	-185 752,92	15 512,92	109,1
Annetut avustukset	-41 345,02	-40 575,00	-29 070,00	-69 645,00	-66 843,34	-2 801,66	96,0
Muut toimintakulut	-45 041,02	-30 365,00	-1 570,00	-31 935,00	-32 524,39	589,39	101,8
TOIMINTAKATE	-944 788,25	-928 782,00	-20 870,00	-949 652,00	-980 377,64	30 725,64	103,2
Kirkollisverotulot	958 923,28	988 000,00		988 000,00	1 011 566,48	-23 566,48	102,4
Valtionrahoitus	94 941,00	93 000,00		93 000,00	94 206,00	-1 206,00	101,3
Verotuskulut	-12 024,58	-13 000,00		-13 000,00	-12 946,33	-53,67	99,6
Kirkon rahastomaksut	-71 286,00	-72 155,00		-72 155,00	-71 676,00	-479,00	99,3
Toiminta-avustukset	4 336,00		6 265,00	6 265,00	6 265,00	0,00	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	13 894,59	15 130,00	1 500,00	16 630,00	24 646,45	-8 016,45	148,2
Korkotuotot	13 802,64	15 000,00	1 500,00	16 500,00	24 636,50	-8 136,50	149,3
Muut rahoitustuotot	127,60	130,00		130,00	55,00	75,00	42,3
Korkokulut	-35,65				-45,05	45,05	
VUOSIKATE	43 996,04	82 193,00	-13 105,00	69 088,00	71 683,96	-2 595,96	103,8
Poistot ja arvonalentumiset	-132 428,21	-130 066,00		-130 066,00	-129 981,06	-84,94	99,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-132 428,21	-130 066,00		-130 066,00	-129 981,06	-84,94	99,9
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00				0,00	0,00	
Tuotot	65 591,37				62 150,40	-62 150,40	
Kulut	-56 689,80				-62 567,56	62 567,56	
Siirrot rahastosta/rahastoo	-8 901,57				417,16	-417,16	
TILIKAUDEN TULOS	-88 432,17	-47 873,00	-13 105,00	-60 978,00	-58 297,10	-2 680,90	95,6
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	63 171,75	63 171,00		63 171,00	63 171,74	-0,74	100,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-25 260,42	15 298,00	-13 105,00	2 193,00	4 874,64	-2 681,64	222,3

Verotulot ja valtionrahoitus

Kirkollisvero on tarkoitettu varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin ja valtionrahoitus seurakunnan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautustoimi, väestökirjanpito ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ylläpito) hoitoon. Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2024	1,95	1 011 566,48	94 206,00
2023	1,95	958 923,28	94 941,00
2022	1,95	865 855,48	94 644,00
2021	1,95	838 862,57	95 280,00
2020	1,95	829 282,04	95 412,00

Tilivuosi	Jäsenmäärä
2024	3 333
2023	3 357
2022	3 475
2021	3 579
2020	3 694

3 Investointiosan toteutuminen

Seurakunnalla ei ollut investointeja vuonna 2024

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2023	TA 2024	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	43 996,04	82 193,00	-13 105,00	69 088,00	71 683,96	-2 595,96	103,8
Vuosikate	43 996,04	82 193,00	-13 105,00	69 088,00	71 683,96	-2 595,96	103,8
Investoinnit	-19 088,56						
Investointimenot	-19 088,56						
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	24 907,48	82 193,00	-13 105,00	69 088,00	71 683,96	-2 595,96	103,8
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 247,50				25 321,49	-25 321,49	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 554,71				-2 840,13	2 840,13	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-10 528,36				11 402,60	-11 402,60	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	22 330,57				16 759,02	-16 759,02	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 247,50				25 321,49	-25 321,49	
Rahavarojen muutos	31 154,98	82 193,00	-13 105,00	69 088,00	97 005,45	-27 917,45	140,4
Rahavarojen muutos (tase)	31 154,98				97 005,45	-97 005,45	

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Toimintatuotot	309 293,74	303 972,39
Korvaukset	50,00	2 200,01
Myyntituotot	40 559,51	24 721,92
Maksutuotot	61 970,40	66 862,25
Vuokratuotot	15 104,28	13 218,05
Metsätalouden tuotot	104 319,55	136 728,77
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	60 789,23	25 839,63
Tuet ja avustukset	9 941,23	3 926,61
Muut toimintatuotot	16 559,54	30 475,15
Toimintakulut	-1 289 671,38	-1 248 760,64
Henkilöstökulut	-671 828,97	-665 036,33
Palkat ja palkkiot	-562 691,29	-541 644,08
Henkilösivukulut	-113 972,55	-126 787,99
Henkilökulujen oikaisuerät	4 834,87	3 395,74
Palvelujen ostot	-304 557,61	-263 686,46
Vuokrakulut	-28 164,15	-28 112,48
Aineet ja tarvikkeet	-185 752,92	-205 539,33
Annetut avustukset	-66 843,34	-41 345,02
Muut toimintakulut	-32 524,39	-45 041,02
TOIMINTAKATE	-980 377,64	-944 788,25
Kirkollisverotulot	1 011 566,48	958 923,28
Valtionrahoitus	94 206,00	94 941,00
Verotuskulut	-12 946,33	-12 024,58
Kirkon rahastomaksut	-71 676,00	-71 286,00
Toiminta-avustukset	6 265,00	4 336,00
Rahoitustuotot ja -kulut	24 646,45	13 894,59
Korkotuotot	24 636,50	13 802,64
Muut rahoitustuotot	55,00	127,60
Korkokulut	-45,05	-35,65
VUOSIKATE	71 683,96	43 996,04
Poistot ja arvonalentumiset	-129 981,06	-132 428,21
Suunnitelman mukaiset poistot	-129 981,06	-132 428,21
Erilliskirjanpituon hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	62 150,40	65 591,37
Kulut	-62 567,56	-56 689,80
Siirrot rahastosta/rahastoon	417,16	-8 901,57
TILIKAUDEN TULOS	-58 297,10	-88 432,17
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	63 171,74	63 171,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 874,64	-25 260,42

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Tulorahoitus	71 683,96	43 996,04
Vuosikate	71 683,96	43 996,04
Investoinnit		-19 088,56
Investointimenot		-19 088,56
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	71 683,96	24 907,48
Muut maksuvalmiuden muutokset	25 321,49	6 247,50
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 840,13	-5 554,71
Lyhytaikaisten saamisten muutos	11 402,60	-10 528,36
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	16 759,02	22 330,57
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	25 321,49	6 247,50
Rahavarojen muutos	97 005,45	31 154,98
Rahavarojen muutos (tase)	97 005,45	31 154,98
Rahavarojen muutos	97 005,45	31 154,98
Rahavarat kauden lopussa	947 234,60	850 229,15
Rahavarat kauden alussa	850 229,15	819 074,17

3 Tase

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
VASTAAVAA	3 739 890,12	3 858 653,54
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 782 556,83	1 912 537,89
Aineelliset hyödykkeet	1 728 811,27	1 858 792,33
Maa- ja vesialueet	508 436,75	508 436,75
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	13 451,71	20 394,96
Rakennukset	1 206 922,81	1 329 960,62
Sijoitukset	53 745,56	53 745,56
Osakkeet ja osuudet	41 493,12	41 493,12
Saamiset	12 252,44	12 252,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	995 897,32	1 070 282,53
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	888 891,60	945 997,20
Muut toimeksiantojen varat	107 005,72	124 285,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT	961 435,97	875 833,12
Saamiset	14 201,37	25 603,97
Lyhytaikaiset saamiset	14 201,37	25 603,97
Myyntisaamiset	6 248,47	7 643,14
Siirtosaamiset	7 952,90	17 960,83
Rahoitusarvopaperit	208 766,40	7 342,40
Osakkeet ja osuudet	208 766,40	7 342,40
Rahat ja pankkisaamiset	738 468,20	842 886,75
VASTATTAVAA	3 739 890,12	3 858 653,54
OMA PÄÄOMA	2 079 640,46	2 074 765,82
Peruspääoma	1 893 630,39	1 893 630,39
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	181 135,43	206 395,85
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 874,64	-25 260,42
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	438 642,78	501 814,52
Poistoero	438 642,78	501 814,52
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 019 373,04	1 096 598,38
Lahjoitusrahastojen pääomat	908 754,94	971 568,90
Muut toimeksiantojen pääomat	110 618,10	125 029,48
VIERAS PÄÄOMA	202 233,84	185 474,82
Lyhytaikainen vieras pääoma	202 233,84	185 474,82
Ostovelat	35 969,64	38 276,96
Muut velat	27 113,18	28 847,38
Siirtovelat	139 151,02	118 350,48

4 Konsernitase

Ei ole

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankasalmen seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Johdannaissopimukset: Ei ole

Koronvaihtosopimukset: Ei ole

Valuuttamääräiset erät: Ei ole

Avustusten käsittely: Kirkon Asbesti- ja haitta-ainetutkimus, rakennustekninen kunto-
tutkimus ja väritutkimus kulut on kirjattu käyttötalousosaan (14.541,75 €). Vastaa-
vasti kirkkohallitukselta saatu avustus (7.271,00 €) on tuloutettu käyttötalousosaan.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liite- tiedot

Tilikaudet ovat keskenään vertailukelpoisia.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Kertaluonteisia myyntituloja ei ollut (esim. kiinteistöistä)

Luottotappioiksi kirjattiin 345,00 euroa myynti- ja maksutuotoista

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poisto-
suunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 18.10.2022 poistosuunnitelman
muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan
lähemmin kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukais-
ten poistojen laskeminen mukaisia suosituspöistoaikoja.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet – 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot – 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa -ja vesialueet – ei poistoja

Hautausmaat – hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 5v, hautausoi-
men muut rakennukset: katoremontti 15 v, konehalli 20v, hautaustoimen koneet ja
laitteet 5v. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja.

Rakennukset – kirkko 60 v, kirkon ulkomaalaus 30 v, kirkon ullakon kävelysillat 20 v, paloilmaisimen uusinta 5 v, kirkonkylän seurakuntatalo 30 v, Niemisjärven seurakuntatalo 30 v, siunauskappeli 40 v, leirikeskus 25 v, virastokeskus 35 v, viraston lattiainmattojen uusiminen 15 v.

Muut aineelliset hyödykkeet – luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Arvo 31.12.2023	Lisäys	Vähennys	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2024
Maa- ja vesialueet	508 436,75	0,00	0,00	0,00	508 436,75
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	20 394,96	0,00	0,00	-6 943,25	13 451,71
Rakennukset	1 329 960,62	0,00	0,00	-123 037,81	1 206 922,81
Osakkeet ja osuudet	41 493,12	0,00	0,00	0,00	41 493,12
Saamiset	12 252,44	0,00	0,00	0,00	12 252,44
Yhteensä	1 912 537,89	0,00	0,00	-129 981,06	1 782 556,83

Rahoitusarvopaperit Osakkeet ja osuudet

Asunto Oy Hankasalmen Seurala osakkeet no 7521-8899	23.193,12 €			
Muut osakkeet ja osuudet				
Osuuskunta Metsäliitto, perusosuudet	18.200,00 €			
Metsä 1-lisäosuudet	4.148,00 €			
A-lisäosuudet	3.635,00€			
Säkinmäen vesiosuuskunta, osuusmaksu	100,00€			
Metsä Board Oyj, 220 osaketta	Hankintahinta 983,40 €	Markkina-arvo 31.12.2024 933,24 €	Erotus 50,16 €	
Rahastot				
<u>Helena Valkosen testamenttirahasto</u>				
OP-Euro, 2703,920600 osuutta	60.000,00	61.324,92 €	1.324,92 €	
OP-Kestävä maailma, 450,213800 osuutta	60.000,00	64.042,91 €	4.042,91 €	
<u>Seurakunnan omista varoista</u>				
OP-Korkotuotto A, 755,972100	100.000,00	102.487,14 €	2.487,14 €	
OP-Varovainen A, 735,456300	100.00000	104.420,09 €	4.420,09 €	

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2023-31.12.2023	Muutos
OMA PÄÄOMA	2 074 765,82	2 074 765,82	4 874,64
Peruspääoma	1 893 630,39	1 893 630,39	0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	181 135,43	206 395,85	-25 260,42
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 874,64	-25 260,42	30 135,06

Siirtovelkoihin (139.151,02 €) sisältyy lomapalkkajaksotusta 124.738,65 €.

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 3 297 408 euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3 663 787 218 euroa.

Seurakunnan palkkasumma	562 691
Koko kirkon palkkasumma	537 500 000
Kirkon eläkevastuu	5 617 000 000
Kirkon eläkerahaston koko	1 917 198 373
Koko kirkon kattamaton eläkevastuu	3 699 801 627
Seurakunnan osuus	3 699 801

Hautainhoitovastuu – rahaston yli- tai alikatteisuus

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vakuudet – ei ole

Vuokravastuut – ei ole

Leasingvastuut

Tuote	voimassa saakka	jäljellä oleva vastuu euroa/aika
Pitney Bowes postimaksukone sop 1.9.2022/60 kk	31.8.2027	1.350,30 € 30 kk
Konica-Minolta Bizhub C3350ii sop. 1.12.2020, alk. 1.1.2021 48 kk	31.12.2024	0 € 0 kk
Konica-Minolta Bizhub C550i sop.4.10.2022, alk. 1.1.2023/48 kk	31.12.2026	2.211,08 € 24 kk
HP LaserJet MFP M428 sop. 24.8.2021, alk. 1.10.2021/48 kk	30.9.2025	259,29 € 9 kk
HP Laptop kannetavat tietokoneet sop.alk. 31.12.2024/48 kk	31.12.2028	7.284,60 € 48 kk

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Seurakunnalla on yhteistyösopimuksia seuraavasti:

- Kuopion aluekeskusrekisteri
- It-Suomen TT-aluekeskus
- Jyväskylän seurakunta; sairaalasielunhoito, perheneuvonta
- Äänekosken seurakunta, kehitysvammayhteistyö

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan 666 hoitohautaa.

Kasvukausi 2024 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään.

Hankasalmen seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2024. Seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2024.

Seppo Ojala, vt. kirkkoherra

Tiina Pitkänen, talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahastolla ei ole omaa henkilöstöä, vaan työntekijät hoitavat myös seurakunnan työtehtäviä.

Kustannukset jaetaan toteutuneen tuntikirjanpidon mukaisesti. Yhteisiä työntekijöitä on 5 – 7 eri mittaisissa työsuhteissa touko – lokakuun ajan.

Henkilöstökulut

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Palkat ja palkkiot	-32 749,57	-29 767,05	-30 788,72
Eläkekulut	-6 536,37	-6 915,64	-5 701,11
Muut henkilösivukulut	-742,13	-850,48	-782,77
YHTEENSÄ	-40 028,07	-37 533,17	-37 272,60

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden alijäämä on 417,16 €.

Tilikauden 2024 alijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2024 yhteensä 666 kpl. Hoitomuotoina oli ns. koko hoito, mikä pitää sisällään kukkapesän kunnostuksen, kukat ja kastelulannoituksen ja syksyllä kukkien poiston. Toinen hoitomuoto on pelkkä kastelu. Sopimuksen voi tehdä 5-vuodeksi tai "kesä kerrallaan."

5-vuoden voimassa olevia sopimuksia oli 213 kpl, ja vuosi kerrallaan sopimuksia 453 kpl josta kasteluhoitoja oli 156 kpl. Ns. vuosi kerrallaan sopimuksista lähetetään tarjouslasku asiakkaalle ja laskun maksettua hautapaikka otetaan hoitoon.

Hautausmaa katselmuksessa todettiin, että seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoito on ollut sopimusten mukaisia. Myös asiakaspalautteilla on tärkeä osa toiminnan kehittämisessä.

Kesäkukaksi vuodelle 2024 tilattiin tarhabegoniaa, jonka kuivuuden kestävyys on huomattavasti parempi kuin esim. uudenguineanliisan. Kesäkukat ovat tulleet jo vuosien ajan Kokon Puutarhalta Äänekoskelta. Ympäristövastuu toteutuu hyvin kukkahankinnoissa, koska taimien toimitusmatka on lyhyt ja puutarha ottaa uusiokäyttöön tyhjät taimiastiat.

Ympäristövastuuseen voisi tulevaisuudessa panostaa vielä enemmän, eli yhtenä hoitomuotona voisi olla perennahoito, eli monivuotinen kukka.

Hautainhoitorahasto pysyi vuoden 2024 talousarviossa hyvin, alitus oli 417,16 €.

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Toimintatuotot	60 375,90	65 591,37
Maksutuotot	60 375,90	62 498,80
Tuet ja avustukset	0,00	3 092,57
Toimintakulut	-62 567,56	-56 689,80
Henkilöstökulut	-40 028,07	-37 533,17
Palkat ja palkkiot	-32 749,57	-29 767,05
Henkilösivukulut	-7 278,50	-7 766,12
Palvelujen ostot	-7 613,67	-8 057,28
Vuokrakulut	-4 500,00	-4 500,00
Aineet ja tarvikkeet	-10 425,82	-6 599,35
Ostot tilikauden aikana	-10 425,82	-6 599,35
TOIMINTAKATE	-2 191,66	8 901,57
Rahoitustuotot ja -kulut	1 774,50	0,00
Korkotuotot	1 774,50	0,00
VUOSIKATE	-417,16	8 901,57
TILIKAUDEN TULOS	-417,16	8 901,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-417,16	8 901,57

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Tulorahoitus	-417,16	8 901,57
Vuosikate	-417,16	8 901,57
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-417,16	8 901,57
Muut maksuvalmiuden muutokset	-16 781,45	20 909,01
Lyhytaikaisten saamisten muutos	81,00	1 337,09
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-16 862,45	19 571,92
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-16 781,45	20 909,01
Rahavarojen muutos	-17 198,61	29 810,58
Rahavarojen muutos (tase)	-17 198,61	29 810,58

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Rahavarojen muutos	-17 198,61	29 810,58
Rahavarat kauden lopussa	107 035,72	124 234,33
Rahavarat kauden alussa	124 234,33	94 423,75

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
VASTAAVAA	107 005,72	124 285,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT	107 005,72	124 285,33
Saamiset	-30,00	51,00
Lyhytaikaiset saamiset	-30,00	51,00
Myyntisaamiset	-30,00	51,00
Rahat ja pankkisaamiset	107 035,72	124 234,33
VASTATTAVAA	107 005,72	124 285,33
OMA PÄÄOMA	35 599,41	36 016,57
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	36 016,57	27 115,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-417,16	8 901,57
VIERAS PÄÄOMA	71 406,31	88 268,76
Pitkäaikainen vieras pääoma	47 329,92	51 201,86
Saadut ennakot	47 329,92	51 201,86
Lyhytaikainen vieras pääoma	24 076,39	37 066,90
Saadut ennakot	19 389,94	21 682,44
Ostovelat	60,80	40,70
Muut velat	4 206,33	15 343,76
Siirtovelat	419,32	0,00

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2024

Haudanhoitotilanne 31.12.2024			Saadut ennakot /	
Hoitoaika	Hoitovuodet	Kpl-määrä	Jaksotus 2025	Jaksotus v 2026 ja siitä yli 2026 ja yli
5 vuotta	2021-2025	38	4 129,00	0,00
6 vuotta	2022-2027	1	90,44	180,88
5 vuotta	2022-2026	36	3 966,00	3 966,00
5 vuotta	2023-2027	55	6 243,00	12 486,00
5 vuotta	2024-2028	43	4 412,50	13 264,50
5 vuotta	2025-2029	9	540,00	2 160,00
5 vuotta	2026-2030	11	0,00	5 895,00
4 vuotta	2027-2030	1	0,00	237,30
5 vuotta	2027-2031	5	0,00	2 555,00
5 vuotta	2028-2032	3	0,00	2 160,00
5 vuotta	2029-2033	7	0,00	3 025,00
5 vuotta	2031-2035	1	0,00	350,00
5 vuotta	2036-2040	1	0,00	350,00
5 vuotta	2041-2045	1	0,00	350,00
5 vuotta	2046-2050	1	0,00	350,00
Yhteensä		213	19 380,94	47 329,68

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	666	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	62 567	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	93,94	euroa
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	650	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	61 061	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	107 005	euroa
Yli-/alikatteisuus	45 944	euroa

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Hankasalmi 1.4.2025

Hankasalmen seurakunnan kirkkoneuvosto

Seppo Ojala, vt. kirkkoherra
kirkkoneuvoston pj.

Ilpo Mäkinen
kirkkoneuvoston varapj.

Rauni Gyldén
jäsen

Pekka Häkkinen
jäsen

Marjaana Kärkkäinen
jäsen

Tarja Pietiläinen
jäsen

Esko Pöyhönen
jäsen

Tiina Pitkänen
talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Hankasalmi

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy

Timo Nuutinen, HT, JHT, KTM

V Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2024

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliiittym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000689
01	1000000	1001520
14	14000000	14000588
15	15000000	15000917
18	18000000	18000002
19	19000000	19000926
03	3000000	3000023

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.